SWV Utrecht PO
goed voor elkaar

Handreiking groepsarrangementen voor scholen

Werkwijze voor scholen binnen SWV Utrecht PO
Aangepast aan het ondersteuningsplan 2026-2030

Inleiding

Deze handreiking beschrijft de werkwijze voor het verkennen, organiseren, aanvragen, uitvoeren, monitoren en evalueren van groepsarrangementen binnen SWV Utrecht PO.
De handreiking sluit aan bij het Ondersteuningsplan 2026-2030. Het gezamenlijk begrijpen van ondersteuningsvragen staat centraal, met aandacht voor leerling, groep, leerkracht, school, ouders en partners.

Een groepsarrangement is een tijdelijke vorm van extra ondersteuning voor een groep leerlingen met vergelijkbare onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, waarbij de ondersteuning gericht is op:

- De ontwikkeling van leerlingen;
- De onderwijsbehoeften van de groep;
- Het handelen van de leerkracht;
- De versterking van de schoolcontext

De ondersteuning kan plaatsvinden binnen één groep, groepsdoorbrekend of schoolbreed wanneer dit aansluit bij de ondersteuningsvraag. Het arrangement kan bestaan uit onderwijskundige ondersteuning of uit een combinatie van onderwijs en jeugdhulp indien sprake is van een gezamenlijke opgave.

Een groepsarrangement is bedoeld voor een groep (2 of meer) leerlingen met vergelijkbare ondersteuningsbehoeften. De ondersteuning wordt niet primair individueel georganiseerd, maar richt zich op het versterken van het onderwijsaanbod, het pedagogisch-didactisch handelen en de handelingsbekwaamheid van professionals binnen de school. Hiermee draagt een groepsarrangement bij aan contextgericht, preventief en duurzaam ondersteunen.

Groepsarrangementen worden ingezet wanneer de ondersteuningsvraag de basisondersteuning en preventieve en lichte ondersteuning overstijgt en wanneer een groepsgerichte aanpak bijdraagt aan passende ondersteuning voor meerdere leerlingen én aan versterking van de onderwijscontext. Daarmee sluiten groepsarrangementen aan bij de beweging naar vroegtijdig, preventief, contextgericht en waar mogelijk groepsgericht ondersteunen.

Een groepsarrangement wordt toegekend wanneer aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan

- Er is sprake van meerdere leerlingen met vergelijkbare onderwijs- en ondersteuningsbehoeften waarvoor een gezamenlijke aanpak passend is.
- De school heeft aantoonbaar gebruikgemaakt van basisondersteuning, preventieve ondersteuning en lichte ondersteuning of heeft gemotiveerd waarom aanvullend extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband op de basisondersteuning nodig is.
- De ondersteuningsvraag is zorgvuldig onderzocht en onderbouwd door de school en door de betrokken consulent(-en). Er is een navolgbare analyse van stimulerende en belemmerende factoren op leerling-, leerkracht- en schoolniveau op basis van HGW en HGD-analyse fase.
- Uit de analyse blijkt dat een groepsarrangement de meest passende vorm van ondersteuning is en dat de gewenste onderwijsbare doelen daarmee bereikbaar zijn.

- Er zijn concrete, onderwijsgerichte, haalbare en evalueerbare doelen geformuleerd voor leerlingen en leerkrachten in de schoolcontext en waar nodig in de opvoedsituatie in samenwerking met de kernpartners.
- Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen vanuit het samenwerkingsverband beschikt de school over een actueel ontwikkelingsperspectief (OPP) dat voldoet aan wettelijke vereisten. Ouders zijn betrokken via op overeenstemming gericht overleg en het hoorrecht van leerlingen is toegepast. De OPP's zijn op de school aanwezig. Het samenwerkingsverband heeft een overkoepelend OPP als onderlegger voor de inzet van de extra ondersteuning door het samenwerkingsverband.

De aanvraag voor een groepsarrangement verloopt via een format van het swv of een eigen format van de school. De school vult het gekozen format in en dient de aanvraag in via TOPdossier **aanvraag groepsondersteuning.** Het format bevat de inhoudelijke onderbouwing van de groepsgerichte ondersteuningsvraag.

Deze handreiking vervangt de eerdere werkwijze rond clusterarrangementen. Waar eerder werd gesproken over clusterarrangeren, wordt binnen deze handreiking gewerkt vanuit groepsarrangementen.

Inhoud

Inleiding 2
Route voor het aanvragen van een groepsarrangement 5
De aanvraag door de school 5
De aanvraag bij de consulent 5
Het startgesprek 6
Het vormgeven van een arrangementsvoorstel 6
Taken 8
Rollen 8
Bevoegdheden 9
Kaders 10
Tarieven 10
Middelen vanuit andere partners 10
Omvang en duur 10

Route voor het aanvragen van een groepsarrangement

De aanvraag door de school

- De school vult het format groepsarrangement in of gebruikt een eigen format. Voor de aanvraag van een startgesprek worden de ondersteuningsvraag en de overkoepelende stimulerende en belemmerende factoren ingevuld (onderdelen 1 en 2 van het format). Het ingevulde format wordt toegevoegd aan het logboek.
- De school voegt de binnen de basisondersteuning en de preventieve en lichte ondersteuning uitgevoerde interventies toe. Daarbij kan de school volstaan met de samenvatting van de voor deze groep leerlingen uitgevoerde interventies en de analyse vanuit de school op deze ingezette interventies.
- De school dient de aanvraag voor groepsondersteuning in via TOPdossier en voegt het ingevulde format en de samenvatting van de interventies als inhoudelijke onderbouwing toe aan het logboek.
- De aanvraag bevat geen onnodige persoonsgegevens van individuele leerlingen. Uitsluitend gegevens die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de groepsgerichte ondersteuningsvraag worden opgenomen.
- Voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband ontvangen, blijft de school verantwoordelijk voor het opstellen, bespreken en evalueren van het ontwikkelingsperspectief, conform de geldende wettelijke kaders.
- Ouders worden tijdig betrokken bij de ondersteuningsroute en bij besluiten die betrekking hebben op hun kind. Leerlingen worden, passend bij hun leeftijd en mogelijkheden, gehoord over de ondersteuning die zij ontvangen.
- De school kan voorafgaand aan de aanvraag met de consulent afstemmen of een groepsarrangement passend is. Hierbij worden alleen persoonsgegevens gedeeld voor zover deze noodzakelijk zijn en vindt het overleg zoveel mogelijk op hoofdlijnen plaats.

De aanvraag bij de consulent

De consulent stemt af met IB/kwaliteitscoördinator of:

- Betrokkenheid van directie en/of schoolbestuur noodzakelijk of wenselijk is.
- Betrokkenheid van – vanuit handelingsgericht integraal arrangeren - (specialistische/aanvullende) jeugdhulp noodzakelijk of wenselijk is. Denk hierbij aan het buurtteam, KOOS of Spoor030.
- De aangeleverde informatie voldoende is om een startgesprek toe te kennen.

Het startgesprek

- Het startgesprek wordt gevoerd door de IB'er/KC'er, de consulent en, indien relevant, één of meer leerkrachten.
- Tijdens het startgesprek richten de betrokkenen zich op:
    - het verkrijgen van overzicht (wat gaat goed en wat gaat moeilijk);
    - het ontwikkelen van inzicht (hoe komt dat);
    - het creëren van uitzicht (welke doelen willen we bereiken en hoe doen we dat).
- De betrokkenen zoeken naar kansen en mogelijkheden vanuit een doelgerichte, optimistische, creatieve en oplossingsgerichte houding.
- Tijdens het gesprek worden de volgende vragen beantwoord:
    - Wat is wenselijk en haalbaar voor deze leerlingen, binnen deze groep en/of school en in de thuissituatie?
    - Welke inzet is daarvoor nodig en waar kan deze het best worden geboden?
    - Welke kennis en vaardigheden (specialistische expertise) zijn hiervoor nodig?
    - Welke opbrengsten willen we met deze inzet bereiken?
- Er wordt besproken hoe de inzet vanuit het arrangement bijdraagt aan de versterking van de handelingsbekwaamheid van de leerkracht, de school en/of de IB'er/KC'er. Het doel is dat zij voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen om leerlingen of groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsvraag te begeleiden, zodat de context duurzaam wordt versterkt.
- Indien wordt besloten een groepsaanpak vorm te geven, wordt tijdens het gesprek vastgesteld welke individuele leerlingen een meer specifieke onderwijsbehoefte hebben dan binnen de basisondersteuning en de preventieve ondersteuning kan worden geboden.
- De school kan de consulent vragen mee te denken over de wijze waarop ouders worden betrokken. Daarbij worden de geldende wettelijke kaders in acht genomen.
- Een observatie van het handelen van de leerkracht en/of het functioneren van de groep is onderdeel van het proces ter onderbouwing van het voorstel voor een groepsarrangement.

Het vormgeven van een arrangementsvoorstel

- Het arrangementvoorstel kan bestaan uit een onderwijsarrangement of een combinatie van onderwijs en jeugdhulp/zorg. Het samenwerkingsverband is betrokken wanneer (een deel van) het arrangement is gericht op onderwijsbare doelen.
- In het voorstel wordt beschreven hoe de gedeelde verantwoordelijkheid van de school en/of het schoolbestuur, het samenwerkingsverband en eventueel betrokken aanbieders van specialistische of aanvullende jeugdhulp wordt vormgegeven, zowel op handelingsniveau als op financieel niveau.
- De school en de consulent stellen gezamenlijk een arrangementvoorstel op.
- Zodra er een arrangementvoorstel ligt, neemt de consulent dit mee naar het samenwerkingsverband voor intern overleg binnen het team passend onderwijs (TPO). De consulent informeert de school vervolgens zo spoedig mogelijk of de aanvraag kan worden ingediend in TOPdossier of dat aanpassingen aan het voorstel nodig zijn.
- De school informeert de betrokken ouders over het voorgenomen besluit om een aanvraag voor een groepsarrangement in te dienen.

Aanvragen en toekennen arrangement

- Een groepsarrangement is schoolgebonden.
- De school stelt een overkoepelend TOPdossier op met daarin de doelen en de aanpak van het groepsarrangement. Deze worden beschreven in het format groepsarrangement. De school kan hiervoor gebruikmaken van het format groepsarrangement of een eigen format dat voldoet aan de minimale eisen van een overkoepelend ontwikkelingsperspectief (OPP).
- De school dient de aanvraag voor een groepsarrangement in via de toolbox en voegt het ingevulde format toe aan het logboek. Het eerder ingevulde format van het startgesprek kan hierbij worden aangevuld.
- Het TOPdossier wordt gedeeld met en ingediend bij het samenwerkingsverband.
- De consulent checkt het arrangementvoorstel op volledigheid en afspraken. Het dossier wordt doorgezet naar het loket van het samenwerkingsverband.
- Het groepsarrangement start nadat het door het loket van het SWV is toegekend.

Verplichtingen ten aanzien van individuele leerlingen

- Voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen, blijft de school verantwoordelijk voor het opstellen, bespreken en evalueren van het individuele ontwikkelingsperspectief (OPP) conform de geldende wettelijke kaders. De school kan een eigen OPP opstellen of gebruik maken van het niveau van lichte ondersteuning binnen TOPdossier.
- Ouders worden tijdig betrokken bij de ondersteuningsroute en bij besluiten die betrekking hebben op hun kind.
- Leerlingen worden, passend bij hun leeftijd en mogelijkheden, gehoord over de ondersteuning die zij ontvangen (het hoorrecht).
- Wanneer een individueel arrangement wordt omgezet naar een groepsarrangement, informeert de school de betrokken ouders hierover.
- Waar van toepassing worden het overeenstemmingsgericht overleg en het hoorrecht toegepast. De school hanteert hierbij de geldende wettelijke termijnen.

Tijdelijke deelname van individuele leerlingen

Het is mogelijk dat een individuele leerling gedurende een beperkte periode aansluit bij een groepsarrangement. Dit kan bijvoorbeeld wanneer de school verwacht dat een leerling baat heeft bij een specifiek onderdeel van het aanbod binnen het groepsarrangement. Voor deze leerling wordt een handelingsplan opgesteld, waarin doel, duur en evaluatie van de inzet worden beschreven.

Taken, rollen en bevoegdheden

Taken

We verdelen de taken op de hoofdonderdelen van het proces van groepsarrangementen. In deze onderdelen kunnen we grofweg het volgende onderscheid maken:

Dossier	• De school is verantwoordelijk voor het dossier. • De consulent bekijkt het dossier op volledigheid, onderbouwing en passendheid van de aanvraag.
Doel, offerte en evaluatie	• De school onderhoudt het contact met de uitvoerder, zowel vooraf (offerte), tijdens als achteraf. • De consulent denkt mee bij het opstellen van een arrangement, stelt een overeenkomst op en is adviserend waar nodig.
Besluit en afspraken	• Het team passend onderwijs (TPO) neemt besluit over het wel of niet toekennen van een groepsarrangement en koppelt het besluit terug aan school. • De consulent koppelt het besluit aan de school. • De school koppelt het besluit terug aan ouder(s) en andere betrokkenen. • Het loket kent het groepsarrangement toe.

Rollen

In onderstaand schema zijn op hoofdlijnen de rollen van de verschillende betrokkenen geformuleerd.

Wie	**Rol**
School	• Eindverantwoordelijk voor het groepsarrangement; • Verantwoordelijk voor dossieropbouw; • Verantwoordelijk voor wettelijke verplichtingen; • Verantwoordelijk voor uitvoering conform afspraken. • Verantwoordelijk voor tijdige communicatie met de consulent wanneer dit nodig is.
IB'er/kwaliteitscoördinator	Operationele regie: • Coördinatie • Monitoring • Afstemmen met betrokkenen • Bewaken van de voortgang • Deelnemen aan procesevaluatie na afsluiting van het groepsarrangement.
Leerkracht	• Contact houden met leerlingen en ouders. • Contact houden met de IB'er/KC. • Bijdragen aan het formuleren van de doelen en beoogde opbrengsten van het groepsarrangement.
Betrokken consulent	• Analyseren en onderzoeken. • (Mee)kijken vanuit een helicopterview.

	• Op verzoek van de school denkt de consulent gedurende de looptijd van het groepsarrangement mee bij vragen, knelpunten of situaties waarvoor de school en de uitvoerder gezamenlijk geen passende oplossing kunnen vinden. • Deelnemen aan procesevaluatie na afsluiting van het groepsarrangement
Leerling	• (Waar mogelijk) meedenken over het proces en de eigen doelen. • Hoorrecht wordt toegepast.
Ouders	• Ouders worden betrokken bij het opstellen, bespreken en evalueren van het OPP op schoolniveau. • Ouders nemen deel aan het overeenstemmingsgericht overleg op schoolniveau.
Arrangementsuitvoerder	• Uitvoeren van het groepsarrangement • Terugkoppelen naar de school

Bevoegdheden

School	• Beslist welke aanbieder het groepsarrangement uitvoert. • Is verantwoordelijk voor een passende afweging tussen noodzaak, haalbaarheid en inzet van ondersteuning. • Spreekt de uitvoerder aan wanneer het groepsarrangement niet conform de gemaakte afspraken wordt uitgevoerd.
Consulent TPO	• Legt het arrangementsvoorstel voor aan het team passend onderwijs (TPO). Het TPO besluit over het al dan niet toekennen van een groepsarrangement in overeenstemming met de kaders van het samenwerkingsverband. • Toetst of de aanvraag voldoet aan de gestelde kaders, criteria en afspraken van het samenwerkingsverband. • Spreekt de school aan wanneer het groepsarrangement niet volgens de gemaakte afspraken wordt uitgevoerd of wanneer de voorwaarden voor toekenning niet (meer) worden nageleefd.

Kaders

Tarieven

- De door de consulent opgestelde overeenkomst, die door het TPO is goedgekeurd, vormt het uitgangspunt voor het opvragen van een offerte bij de door de school gekozen aanbieder(s). In de overeenkomst is de met de school afgestemde inzet beschreven.
- Het samenwerkingsverband vergoedt een uurtarief van maximaal € 105,-, passend bij de ondersteuningsvraag en de aard van de werkzaamheden van de uitvoerder.
- De bekostiging van een groepsarrangement bedraagt maximaal € 7.014,85 per schooljaar.
- Voor voorbereiding, verslaglegging en afstemming geldt als uitgangspunt dat hiervoor maximaal 30% van de directe begeleidingsuren wordt ingezet.
- De school controleert voorafgaand aan de aanvraag of het gehanteerde uurtarief van de aanbieder binnen de gestelde kaders past.

Middelen vanuit andere partners

- Kosten voor aanpassingen van meubilair vallen onder de verantwoordelijkheid van het UWV.
- Kosten voor aanpassingen aan het gebouw of de huisvesting vallen onder de verantwoordelijkheid van de afdeling onderwijshuisvesting van de gemeente.
- Kosten voor materialen komen voor rekening van het schoolbestuur.
- Indien een deel van de ondersteuning valt onder zorg of jeugdhulp, worden deze kosten bekostigd vanuit de daarvoor bestemde zorg- of jeugdhulpmiddelen en niet vanuit het onderwijsdeel van het groepsarrangement.
- Bij een onderwijszorgarrangement maken school, samenwerkingsverband en eventuele zorg- of jeugdhulppartners vooraf duidelijke afspraken over de inhoudelijke en financiële verdeling van verantwoordelijkheden.

Omvang en duur

- Bij begeleiding van een groep adviseert het samenwerkingsverband om niet meer dan 2,5 uur per week ondersteuning (buiten de groepssetting) in te zetten.
- In de praktijk maken voorbereiding, verslaglegging en afstemming regelmatig onderdeel uit van de begeleidingsinzet. Bij de bepaling van de omvang van het arrangement wordt hiermee rekening gehouden en goed afgewogen wie wanneer betrokken moet zijn.
- De duur en omvang van het groepsarrangement worden afgestemd op de ondersteuningsvraag, de gestelde doelen en de beoogde opbrengsten binnen de kaders van het samenwerkingsverband.

Aanvraag Groepsarrangement bij SWV Utrecht PO

Dit format (te vinden op de website) wordt gebruikt voor het aanvragen van het startgesprek in kader van een groepsvraag (minimaal invullen tot en met onderdeel 2). Als er een groepsarrangement volgt worden de overige onderdelen ingevuld (3 t/m 5).

Datum Start groepsondersteuning: _____

Datum tussenevaluatie: _____

Datum eindevaluatie groepsondersteuning: _____

1a. Recente en voor onderwijs en uitstroomprofiel relevante overkoepelende stimulerende factoren	1b. Recente en voor onderwijs en uitstroomprofiel relevante overkoepelende belemmerende factoren
Leerlingen	Leerlingen
Onderwijssituatie	Onderwijssituatie
Opvoedsituatie	Opvoedsituatie

2. Samenvattend/integratief beeld (huidige situatie en wisselwerking tussen de verschillende factoren)

3. Verwachte uitstroombestemming en onderbouwing

4. Handelingsdeel: concrete leer- en of gedragsdoelen (lange en korte termijndoelen) die school nastreeft voor leerlingen en ondersteuning die nodig is.

Aanpak om doelen te bereiken	
Overkoepelende doelen voor de leerkrachten/team/groep	Overkoepelende ondersteuningsbehoeften
Aanpak om doelen te bereiken	
Overkoepelende doelen voor de ouders	Overkoepelende ondersteunngsbehoeften
Aanpak om doelen te bereiken	

5. Hoorrecht:

Heeft de school leerlingen en ouders betrokken bij het plan?

☐ Ja ☐ Nee

Wat is de algemene zienswijze van leerlingen en ouders?

N.B.: de scholen hebben voor iedere leerling die deelneemt aan het groepsarrangement een OPP opgesteld.